

HEŘMAN JAKUB ČERNÍN NA CESTĚ ZA ALPY A PYRENEJE II.

Cestovní deník Heřmana Jakuba Černína z let 1678–1682

Obsah	5
1. O EDICI CESTOVNÍHO DENÍKU HEŘMANA JAKUBA ČERNÍNA ..	11
Rukopisy cestovního deníku – charakteristika pramene	13
Ediční a překladatelská poznámka.	19
2. GEOGRAFIE CESTY	35
Itinerář kavalírské cesty Heřmana Jakuba Černína 1678–1682.....	37
Mapa: Kavalírské cesty Heřmana Jakuba Černína z Chudenic z let 1678–1682 a 1684	44
3. EDICE A PŘEKLAD	47
Rok 1678	49
Rok 1679	65
Rok 1680	327
Rok 1681	615
Rok 1682	777
Seznam vyobrazení v 2. svazku.	843
Místní rejstřík k 2. svazku.	847
Osobní rejstřík k 2. svazku	859
O autorech	874

HEŘMAN JAKUB ČERNÍN NA CESTĚ ZA ALPY A PYRENEJE

I.

Kavalírská cesta českého šlechtice do německých zemí, Itálie, Francie, Španělska a Portugalska

Poděkování	5
Předmluva	7
Obsah	13
Seznam zkratk	21
1. KAVALÍRSKÁ CESTA ANEB <i>GRAND TOUR</i>	23
2. ČERNÍNOVÉ Z CHUDENIC V 17. STOLETÍ	33
Heřman starší	36
Život úspěšného muže	36
Heřman Černín na cestách	38
Humprecht Jan	41
Rodinné zázemí	41
Na cestách	42
Manželství a počátky kariéry	46
Benátská ambasáda	54
Stavební podniky	58
Krach Humprechtova manželství	64
Heřman Jakub	66
Dětství a mládí	66
Manželství, děti, smrt matky	69
Kariéra	79
Černínské dominium a jeho správa	85
Stavební podniky a umělecké sbírky	95
Smrt a pohřeb	101
3. KAVALÍRSKÉ CESTOVÁNÍ V PRAXI	105
Cestovní instrukce	107
Zbožnost, bezpečnost a zdraví	111

Hospodaření na cestě.	115
Studium a společenské zasvěcení	117
Společnost na cestách: doprovod, přátelé, vrstevníci a krajané.	121
Cestovní doprovod Heřmana Jakuba Černína.	122
Kavalír mezi přáteli, vrstevníky a krajany	129
Pošta a kontakty s domovem	139
Rodinné dopisy	139
Korespondence s přáteli	146
Dopisy zatoulané a cenzurované.	147
Pošta v 17. století	150
Černínská zkušenost s poštou	156
Financování kavalírské cesty	161
Cestou necestou: komunikace a dopravní prostředky	166
Mapy a cestovní literatura: jak se připravit na cestu a co vzít s sebou	167
<i>Una città veramente degna da esser veduta da un nobile</i> . Poznávání města Říma	179
<i>Jedouce tak zlou, jako po schodech cestou</i> . Suchozemské cesty a silnice	185
Dopravní prostředky	194
O rychlosti cestování.	199
Kočárem po městě.	203
Cestování po vodě.	205
Nebezpečí a komplikace na cestách: nemoci, úředníci, celníci, hospodští a banditi.	207
Jídlo a bydlení na cestách	214
Hostince dobré a špatné	214
Jídelníček cestovatelů	219
Být obdarován lahůdkami	221
Kde složit hlavu.	224
Kavalír studentem v Itálii.	227
Florentská akademie	230
Staré italské univerzity	234
Římské koleje	239
Šlechtické akademie v Itálii	242
Náklady na studium.	252
Duchovní rozměr kavalírské cesty.	256
Osobní zbožnost barokního kavalíra na cestách	257
Heřman Jakub Černín mezi preláty a hodnostáři	265
Poutní místa a relikvie.	271
4. ZEMĚ, MĚSTA, KRAJINY	281
Kudy vede cesta na jih? – Heřman Jakub Černín na jihoněmeckých dvorech	283
Řezno: sněmovní město Svaté říše římské	284

Mnichov: na wittelsbašském dvoře	289
Salcburk: arcibiskupovo solné impérium	294
Tyrolsko: alpskými průsmyky na jih.	299
<i>Giro d'Italia</i> – italský itinerář	301
Itálie země měst.	301
Heřman Jakub Černín a italské umění	305
Benátky: meta raně novověkého turismu	317
Město divů	318
<i>Le cose notabili di Venezia</i>	325
Benátčané, Benátčanky, divadlo a slavnosti.	333
Mantova: návštěvou u maminky	341
Město na jezerech.	341
Mezi mantovskými příbuznými	347
Bologna: křižovatka cest.	353
Florence: na medicejském dvoře	358
Heřman Jakub Černín a florentská společnost	362
Město a jeho slavnosti	366
Řím: rok ve Věčném městě	374
<i>Alma città di Roma</i> : topografie barokního Říma	378
Brána do Věčného města	384
Cizinecké <i>rioni</i> : římský mikrosvět Heřmana Jakuba	387
Řím papežský: společenský život a společenské povinnosti kavalíra	397
Svátky, slavnosti a zábavy	412
Výlet do Neapole.	427
<i>Napoli nobilissima?</i>	429
Navštívit vstup do pekel.	439
Modena, Parma, Milán: severoitalské dvory	442
Estenská Modena	442
Farneská města Parma a Piacenza	447
Španělský Milán.	451
Janov: hostem rodiny Spinolů.	459
Turín: tři čtvrtě roku v akademii a na dvoře vévodském	470
Savojské rezidenční město na pomezí dvou kultur	470
Akademie a „akademisté”	479
Přitažlivost savojského dvora.	485
Všední den a svátek ve společnosti přátel: hry a zábavy	491
<i>Tour de France</i> – cestou přes jižní Francii	493
V Dauphiné, Provinci a Languedocu	498
Lyon: město knih a hedvábí	504
<i>Viaje por España</i> – cesta za Pyreneje	510
Heřman Jakub Černín a svět španělského umění	513

Madrid a španělský královský dvůr	515
El Escorial, Aranjuez a další výlety z Madridu	524
Cesty po Pyrenejském poloostrově aneb křížem krážem po napjaté býčí kůži	527
Katalánskem do Madridu	528
Na jih a do Portugalska	532
Sevilla, Granada, Córdoba: perly maurské Andalusie	536
Neuskutečněná pouť ke svatému Jakubu	541
Země navštívené a nenavštívené	543
5. EPILOGUS ITINERUM	549
Kavalířská cesta Tomáše Zachea Černína	551
Smrt otce	558
Znovu na cestách	566
EXKURS: KULISY KAVALÍŘSKÉ CESTY	569
PŘÍLOHY	589
1. Život Heřmana Jakuba Černína v datech	591
2. Chronologický přehled pramenů k dalším kavalířským cestám.	595
3. Přehled vybraných poštovních spojů se vzdáleností v „poštách“ a obvyklou dobou doručení	607
Seznam pramenů a literatury	609
Seznam map a vyobrazení v 1. svazku	649
Resumé	668
Summary (přeložil Miroslav Košek)	668
Zusammenfassung (přeložili Vlasta a Hubert Reittererovi)	680
Riassunto (přeložil Fabio Ripamonti)	694
Resumen (přeložil Zdeněk Tušek)	708
Místní rejstřík k 1. svazku	722
Osobní rejstřík k 1. svazku	737
O autorech	758